

**Parlamentul României
Camera Deputaților
Grupul Parlamentar al Alianței pentru Unirea Românilor**

Întrebare parlamentară

Către: Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, în atenția doamnei ministru Diana Anda Buzoianu

De către: Deputat A.U.R Cristina Emanuela Dascălu, circumscripția nr 24 Iași

Obiectul întrebării: Efectele lucrărilor de dragare și regularizare efectuate pe brațele Chilia și Bâstroe asupra repartizării debitului Dunării, vitezei de curgere, transportului de aluviuni și timpului de tranzit al apei prin Delta Dunării

Stimată doamnă ministru interimar,

Delta Dunării reprezintă un sistem hidromorfologic de o complexitate aparte, în care modificarea geometriei unui braț, a secțiunii de curgere, a adâncimii navigabile sau a regimului sedimentar poate produce efecte care depășesc zona imediată în care este executată intervenția.

Lucrările de dragare și dezvoltare a căii navigabile de mare adâncime pe partea ucraineană a Deltei Dunării, în special pe canalul Bâstroe și pe brațul Chilia, reclamă o evaluare bazată pe date hidrologice și hidromorfologice actualizate.

Documentele oficiale publicate de Ministerul Mediului consemnează faptul că brațul Chilia transportă în prezent aproximativ 60% din debitul total al Dunării. Aceleași documente evidențiază faptul că lucrările de dragare și regularizare reprezintă intervenții majore asupra sistemului hidromorfologic al brațului Chilia și al zonei Bâstroe.

În cadrul observațiilor formulate de partea română în procedura de evaluare a impactului transfrontalier, Ministerul Mediului a solicitat în mod expres analizarea variației vitezei apei pe mai multe sectoare, a modificării proceselor hidromorfologice și a efectului lucrărilor asupra repartiției debitului. Documentele oficiale ale ministerului indică inclusiv necesitatea evaluării situației în care adâncimea canalului navigabil de pe brațul Chilia ar fi crescută până la 8,23 metri.

Administrația Fluvială a Dunării de Jos a exprimat îngrijorări privind dezvoltarea infrastructurii portuare ucrainene la adâncimi de 8,23 metri, apreciind că o asemenea dezvoltare ar putea modifica repartizarea debitului în favoarea brațului Chilia și în detrimentul brațului Sulina. Documentele oficiale publicate de Ministerul Mediului consemnează această preocupare instituțională.

Problema trebuie analizată și prin prisma unui fenomen hidrologic distinct de simpla modificare a nivelului apei. O modificare a secțiunii de curgere și a rezistenței hidraulice poate influența viteza apei, distribuția debitului între brațe, timpul de tranzit al apei și cantitatea de apă care ajunge într-un anumit interval în Marea Neagră. În cazul Deltei Dunării, asemenea modificări pot avea consecințe asupra alimentării lacurilor și zonelor umede, asupra proceselor de sedimentare și eroziune și asupra stabilității morfologice a ecosistemului.

Este necesar să fie clarificat dacă există o relație măsurabilă între lucrările efectuate pe partea ucraineană și evoluțiile hidrologice observate în ultimii ani pe sectorul românesc al Dunării.

O asemenea evaluare trebuie să se bazeze pe serii de date comparabile, măsurători hidrometrice, profile batimetrice, monitorizarea vitezei curentului, determinarea debitelor pe fiecare braț și modelare hidrodinamică. Evoluția debitului Dunării la intrarea în Delta Dunării trebuie analizată separat de repartizarea acestuia între brațele Chilia, Sulina și Sfântu Gheorghe, pentru ca eventualele modificări produse de intervențiile hidrotehnice să poată fi diferențiate de variațiile naturale ale regimului hidrologic.

Întrucât România este stat riveran direct afectat de modificările hidromorfologice produse în zona transfrontalieră a Deltei, transparența asupra acestor date reprezintă o chestiune de interes public și de securitate ecologică.

Având în vedere importanța strategică a Deltei Dunării pentru România și caracterul transfrontalier al intervențiilor hidrotehnice din sectorul ucrainean, solicit ca răspunsul să fie însoțit, acolo unde există, de serii de date, rapoarte de monitorizare, studii, hărți batimetrice, rezultate ale modelărilor hidrodinamice și

documentele schimbate cu partea ucraineană care fundamentează concluziile Ministerului.

Solicit indicarea distinctă a datelor care provin din măsurători efectuate de autoritățile române și a celor furnizate de partea ucraineană, astfel încât să poată fi evaluată în mod obiectiv evoluția regimului hidrologic al Dunării și eventualul impact al intervențiilor asupra teritoriului României.

Având în vedere toate aceste aspecte, vă rog să răspundeți la următoarele întrebări:

1. Ce modificări ale repartiției debitului Dunării între brațele Chilia, Sulina și Sfântu Gheorghe au fost înregistrate în perioada 2000–2026 și, distinct, în intervalul 2022–2026, după intensificarea utilizării infrastructurii navigabile ucrainene? Vă rog să prezentați valorile medii anuale și, acolo unde există date disponibile, valorile sezoniere și lunare, exprimate atât în metri cubi pe secundă, cât și procentual pentru fiecare braț.

2. Ce date dețin instituțiile aflate în subordinea sau coordonarea Ministerului Mediului privind viteza de curgere a apei pe brațul Chilia, canalul Bâstroe și sectoarele aferente, înainte și după lucrările de dragare efectuate de partea ucraineană? Vă rog să indicați punctele de măsurare, perioadele de monitorizare, frecvența măsurărilor și valorile înregistrate.

3. Ministerul Mediului a solicitat părții ucrainene analizarea variației vitezei apei și a repartizării debitului în ipoteza dragării brațului Chilia la adâncimea de 8,23 metri. A fost realizată până în prezent o modelare hidrodinamică independentă, validată de autoritățile române, care să arate cum se modifică viteza de curgere și repartizarea debitului în scenariul respectiv? Dacă răspunsul este afirmativ, vă rog să comunicați metodologia, instituția care a realizat modelarea, perioada analizată, scenariile utilizate și principalele rezultate.

4. Există, în baza măsurărilor efectuate de autoritățile române, o modificare statistic semnificativă a timpului de tranzit al apei prin sectorul românesc al Deltei Dunării în ultimii ani? Vă rog să precizați dacă Ministerul dispune de o serie de date care să permită compararea timpului necesar unei mase de apă pentru traversarea sectoarelor Chilia–Bâstroe–Marea Neagră cu perioadele anterioare intensificării lucrărilor de dragare.

5. A fost analizată ipoteza potrivit căreia creșterea secțiunii navigabile și reducerea rezistenței hidraulice pe anumite sectoare ale sistemului Chilia–Bâstroe ar putea conduce la creșterea vitezei de evacuare a apei către Marea Neagră? Vă

rog să precizați concluzia tehnică a Ministerului și să indicați studiul, modelul hidraulic sau setul de măsurători pe baza căruia aceasta a fost formulată.

6. Ce modificări ale debitului distribuit pe brațul Chilia au fost constatate după efectuarea lucrărilor de dragare și regularizare și în ce măsură acestea au influențat debitele de pe brațele Sulina și Sfântu Gheorghe? Vă rog să prezentați date comparative pentru perioadele 2000–2010, 2011–2020, 2021–2023, 2024–2025 și, dacă sunt disponibile, pentru anul 2026.

7. Ce cantități de material dragat au fost raportate de partea ucraineană pentru lucrările efectuate pe Bâstroe și Chilia în perioada 2022–2026 și unde au fost depozitate aceste materiale? Vă rog să precizați dacă România a primit date privind volumele dragate, localizarea zonelor de depozitare/deversare și eventualele măsurători privind migrarea aluviunilor către sectorul românesc.

8. Ce efect au avut lucrările de dragare asupra transportului de aluviuni pe brațul Chilia și asupra aportului de sedimente către Delta Dunării? Vă rog să comunicați valorile disponibile privind transportul de aluviuni înainte și după lucrările de dragare și să precizați dacă există indicii privind accelerarea eroziunii unor sectoare sau, dimpotrivă, creșterea sedimentării în alte zone.

9. A fost realizată o analiză privind legătura dintre modificarea regimului de curgere pe Chilia/Bâstroe și evoluția brațului Sulina, inclusiv în ceea ce privește adâncimea navigabilă, colmatarea și necesarul de dragaj? În documentele oficiale ale Ministerului este consemnat faptul că adâncimea pe Sulina și la gura Sulina depinde direct de aportul de sedimente al Dunării. Vă rog să precizați dacă Ministerul a cuantificat influența eventualei redistribuiri a debitului către Chilia asupra acestui mecanism.

10. Ce monitorizare hidromorfologică realizează în prezent România în zona transfrontalieră Chilia–Bâstroe? Vă rog să comunicați lista stațiilor și punctelor de monitorizare, parametrii măsurați, debit, nivel, viteză, adâncime, transport de aluviuni, profil batimetric, precum și instituțiile responsabile de colectarea și interpretarea acestor date.

11. În perioada 2022–2026, Ministerul Mediului a solicitat Ucrainei date batimetrice actualizate privind adâncimile realizate efectiv pe Bâstroe și pe sectoarele dragate ale brațului Chilia?

Dacă da, vă rog să precizați ce date au fost transmise României și dacă acestea au fost verificate independent prin măsurători efectuate de autorități române.

12. Ce concluzii rezultă din procedura de evaluare a impactului transfrontalier în ceea ce privește efectele cumulative ale lucrărilor asupra hidrologiei, hidromorfologiei, sedimentologiei și biodiversității Deltei Dunării? Ministerul a publicat documente privind procedura Espoo și a arătat că România a transmis observații și comentarii părții ucrainene, inclusiv în anul 2021. Vă rog să precizați care dintre observațiile României au primit răspuns și care dintre măsurile solicitate au fost efectiv implementate.

13. Consideră Ministerul Mediului că există în prezent suficiente date științifice pentru a exclude sau pentru a confirma o contribuție a lucrărilor de dragare de pe Bâstroe și Chilia la creșterea vitezei de evacuare a apei din sistemul Deltei către Marea Neagră? Vă rog ca răspunsul să fie fundamentat pe date hidrometrice și modelări hidrodinamice și să precizați explicit care este contribuția estimată a factorilor naturali și care este contribuția estimată a intervențiilor antropice.

14. În situația în care Ministerul nu dispune de o asemenea evaluare, intenționează să solicite realizarea unui studiu hidrodinamic transfrontalier independent, cu participarea institutelor de cercetare românești și, după caz, a unor experți internaționali, care să determine efectele cumulative ale dragării Bâstroe–Chilia asupra repartizării debitului, vitezei de curgere, timpului de tranzit al apei și transportului de aluviuni?

15. Ce demersuri diplomatice și instituționale intenționează Ministerul să întreprindă pentru ca orice lucrări viitoare de dragare sau adâncire a brațului Chilia și a canalului Bâstroe care pot produce efecte transfrontaliere să fie precedate de evaluări hidromorfologice complete, accesibile autorităților române și publicului, precum și de un mecanism permanent de monitorizare comună?

Solicite răspuns în scris, în termenul prevăzut de lege.

Vă mulțumesc!

Cu deosebită considerație,

Prof. Univ. Dr. Cristina-Emanuela Dascălu,

Deputat în circumscripția electorală nr.24, Iași,

Vicepreședinte al Comisiei pentru Învățămant din Camera Deputaților